

Instytut Pamięci Narodowej - Białystok

<https://bialystok.ipn.gov.pl/pl1/aktualnosc/188167,Dzien-Pamieci-Ofiar-Oblawy-Augustowskiej-Giby-Augustow-12-lipca-2023-r.html>
19.05.2024, 16:43

Dzień Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej - Giby, Augustów, 12 lipca 2023 r.

Dzień Pamięci Ofiar
Obławy Augustowskiej
2023 r.

12 lipca 2023 r. w Gibach odbyły się uroczyste obchody 78. rocznicy Obławy Augustowskiej z lipca 1945 r. – największej sowieckiej zbrodni dokonanej na Polakach po II wojnie światowej. Obchody rozpoczął przemarsz spod kościoła pw. Św. Anny w Gibach pod Krzyż - pomnik Ofiar Obławy Augustowskiej, gdzie delegacje oraz organizatorzy oddali hołd pomordowanym.

Uroczystości rozpoczęto podniesieniem flagi państwowej na maszt, następnie odśpiewaniem hymnu państwowego. Po wprowadzeniu historycznym i nabożeństwie, głos miał okazję zabrać dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku dr Marek Jedynek, który podkreślił udział w rozpowszechnianiu wiedzy oraz zaangażowanie naukowe Instytutu Pamięci Narodowej w badanie zbrodni dokonanej na mieszkańcach regionu w 1945 r.

Podczas uroczystości zagrany został hymn Armii Krajowej oraz odczytano Apel Pamięci, zakończony salwą honorową na cześć Ofiar Obławy Augustowskiej. Całość uroczystości zwieńczyło złożenie kwiatów pod krzyżem upamiętniającym tragiczne wydarzenie lipca 1945 r.

Po zakończonych uroczystościach delegacja Instytutu Pamięci Narodowej udała się na cmentarz parafialny w Augustowie, gdzie dr Marek Jedynek złożył znicz na grobie pierwszej odnalezionnej i zidentyfikowanej ofiary Obławy Augustowskiej - dwudziestodwuletniego ppor. Wacława Sobolewskiego ps. "Sęk", "Skala".

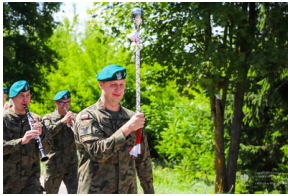
Dzień Pamięci Ofiar
Obiawy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dzień Pamięci Ofiar
Obiawy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dzień Pamięci Ofiar
Obiawy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dzień Pamięci Ofiar
Obiawy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dzień Pamięci Ofiar
Obiawy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dzień Pamięci Ofiar
Obiawy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dzień Pamięci Ofiar
Obiawy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dzień Pamięci Ofiar
Obiawy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dzień Pamięci Ofiar
Obiawy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dzień Pamięci Ofiar
Obiawy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dzień Pamięci Ofiar
Obiawy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dzień Pamięci Ofiar
Obiawy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

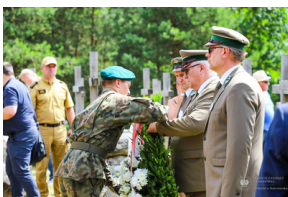
Dzień Pamięci Ofiar
Obiawy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dzień Pamięci Ofiar
Obiawy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dzień Pamięci Ofiar
Obiawy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dzień Pamięci Ofiar
Obiawy Augustowskiej -

Dzień Pamięci Ofiar
Obiawy Augustowskiej -

Dzień Pamięci Ofiar
Obiawy Augustowskiej -

Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dzień Pamięci Ofiar
Obławy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dzień Pamięci Ofiar
Obławy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

O godzinie 16.00, dyrektor dr Marek Jedynak wziął udział w uroczystościach memoratywnych na terenie powstającego Muzeum Obławy Augustowskiej Instytutu Pileckiego. Podczas uroczystości zaprezentowano rzeźbę-pomnik "Mur Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej" na której znalazły się nazwiska około 600 osób zamordowanych w lipcu 1945 roku. Wydarzeniu towarzyszyło uroczyste wmurowanie kamienia węgielnego pod fundamenty powstającego muzeum oraz złożenie kwiatów pod pomnikiem Ofiar Obławy Augustowskiej.

Wieczorna część wydarzenia rozpoczęła się w Bazylice Najświętszego Serca Pana Jezusa w Augustowie, gdzie odprowadzona została msza w intencji zamordowanych. Następnie dr Marek Jedynak wziął udział we wspólnym odczytywaniu nazwisk ofiar Obławy Augustowskiej na terenie muzeum.

Dzień Pamięci Ofiar
Obławy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dzień Pamięci Ofiar
Obławy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dzień Pamięci Ofiar
Obławy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dzień Pamięci Ofiar
Obławy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dzień Pamięci Ofiar
Obławy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dzień Pamięci Ofiar
Obławy Augustowskiej -
Giby, Augustów, 12
lipca 2023 r., fot. Paweł
Bezubik

Dwa miesiące po zakończeniu II wojny światowej w Europie doszło do wydarzenia znanego dziś pod nazwą Obławy Augustowskiej lub Obławy Lipcowej. W pacyfikacji Puszczy Augustowskiej i sąsiadujących z nią terenów, w tym także leżących dziś na terenie Litwy i Białorusi wzięło udział 45-50 tys. żołnierzy Armii Czerwonej i funkcjonariuszy sowieckiego kontrwywiadu wojskowego SMERSZ. Z pomocą pośpieszyli im kolaboranci ze służb podległych Polsce „ludowej”-funkcjonariusze Powiatowych Urzędów Bezpieczeństwa Publicznego w Augustowie i Suwałkach, posterunków Milicji Obywatelskiej oraz dwie kompanie żołnierzy „ludowego” Wojska Polskiego z 1 Praskiego Pułku Piechoty im. Tadeusza Kościuszki. Celem komunistycznej operacji było rozbitcie struktur podziemia niepodległościowego reprezentowanego przez Armię Krajową Obywatelską będącą kontynuacją Armii Krajowej na obszarze Okręgu AK Białystok. W wyniku działań sowieckich oraz ich polskich kolaborantów w okresie od 12 do 18 lipca 1945 r. aresztowano ponad 7000. osób, z których co najmniej 600 zostało wywiezionych w nieznanne do dziś miejsce (z dużym prawdopodobieństwem na teren obecnej Republiki Białoruś) i zamordowanych. Na mniejszą skalę aresztowania prowadzono co najmniej do 25 lipca 1945 r. Wiele wskazuje na to, że głównym zamiarem dowództwa sowieckiego było oczyszczenie ze struktur polskiego podziemia strategicznie ważnego obszaru pomiędzy Obwodem Królewieckim, Polską oraz Litewską i Białoruską SRR. Obława Augustowska była jedną z największych zbrodni komunistycznych na członkach i sympatykach Armii Krajowej, stąd nazywanie jej także „małym Katyniem”.

„Sztab Generalny Sił Zbrojnych ZSRR zgodnie z poleceniem Dowódcy Naczelnego [Stalina] rozpracował plan przeprowadzenia operacji wojskowej w lasach augustowskich [...] celem wykrycia i unieszkodliwienia wszystkich formacji antyradziecko nastawionej Armii Krajowej”
- z pisma Głównej Prokuratury Wojskowej Federacji Rosyjskiej.

Zapraszamy na nasze social media, gdzie przez najbliższe dni będziemy relacjonować odbywające się uroczystości.

PLIKI DO POBRANIA

[Obława Augustowska Wystawa \(pdf, 32.77 MB\) 12.07.2023 08:09](#)